

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”, Plac Mariacki
liczba 6 i 7.
Przedpłać w Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie
9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł.
50 ct. za przesyłkę do domu dopłaca się 20 centów
miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie
50 marek — kwartalnie 12 marek 40 sz. gr. — do
Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 50
franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca

Telefon Redakcji 171

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewytłaczając niedziel i świąt o godzinie 8 rano

Przedpłać i ogłoszenia przyjmują we Lwowie
jedynie i wyłącznie:
Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, Plac Mariacki
liczba 6 i 7 w domu pana Kisieli.
W Wiedniu: pp. Haaseenstein et Vogler, (Otto Maier,
M. Dukes, H. Schalek, A. Oppel, Rudolf Moser,
J. Denenberg, w Berlinie, Frankfurtu, Kolonie,
Haaseenstein et Vogler i G. L. Daube, w Hamburgu,
Karoly i Liebmann, w Paryżu: C. Adam 39,
de Varenne.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego
wiersza drukiem (petit).
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komu-
nikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.
Prywatne korespondencje 12 i nekrologia 20 ct. od wiersza.
Drobne ogłoszenia 1/4 centa od wyrazu. Pomieszczenia
i sklepy po 1 ct. od wyrazu.
Reklamy w rubryce Nadesłane 30 ct. od wiersza

Rocznica.

Lwów 3. maja.

Jest w dziejach naszych wiele zdarzeń, które
rocznie święcimy solennie i uroczystie,
cierpiąc w wspomnieniu ich siłę do wytrwania
w ciężkiej walce o byt narodowy — żadna z nich
jednak tak głośno i jasno nie przemawia do
szerszego ogółu jak rocznica 3. maja!

Spektały się życzenia gorące postać ziemi
dobrych ludzi, wypowiedziane 3. maja 1791 roku:
„pokolenia pokoleniom podaję pa-
miątkę dnia tego, a obchód setnej ro-
cznicy był najwspanialszym dowodem, że jaka
miłość przylgnęła cały naród do myśli przewo-
dniej ustaw majowych.

Bo też znaczenie dziejowej tej ustawy jest
istotnie doniosłe: chlęba się do upadku Polska,
stanęła jako wzór dla całego świata cywilizowa-
nego, który też złożył hołd tej energii żywotnej
narodu. Nie potrzeba być chwalcą własnych
dzieł, ażeby wskazywać na to rocznicę, skon-
statać, że Polska w chwili swego upadku po-
litycznego przodowała całej rzeszy narodów eu-
ropejskich w szlachetnym dziele wolności i swo-
bady, że dzieło to dokonane zostało nie za po-
mocą katowskiego miecza, ale połączoną pocztą
obywatelskiego.

Dziś 104 rocznica dnia tego: ale wchodzą-
ce słońce nie widzi dziś tej głośniejszej radości,
jaka go witała przed wiekiem przeszło. War-
szawa, a z nią Nowo, Litwa, Zmudzi i Ukraina
jęczą w kajdanach niewoli. — Poznańskie i Prusy
znajdują się pod groźną ciężkiej dłoni krzyż-
ackiej, a nawet u nas niesietnie nie brak ludzi,
którzy w imię serwilizmu lub hasła międzynarod-
owych planów standard Kosciuszki. A je-
dnak — co zdziwiła ci wrogowie!

Naród żyje i żyć będzie, bo żyje wspomnie-
nie czyste i uczciwe przeszłości, bo z niej,
jak z źródła ożywczoego czerpie niesypiając się.
Główny uderzają w ciało — nie w ducha, a tego
ani zabici, ani złamać nie zdołają. Żyjcie wspo-
mnieniem 3. maja — nie sejmowiczom z dotychczas-
owej drogi — a droga ta prowadzi przez oświatę
do ludu, przez lud do Ojczyzny. Droga ta, to
wspólna i zgodna praca wszystkich warstw i
klas w interesie przyszłości całego naszego na-
rodu. Czerpmy hojnie z tej skarbnicy wspo-
mnień narodowych, bo tylko praca ożywna go-
rąca miłością Ojczyzny i jej przeszłości, może
wyjść z abiezawne owoce.

Memoriał wydziału krajowego w sprawie regulacji rzek.

W myśl ustaw państwowych z dnia 30.
czerwca 1884 i z dnia 14. sierpnia 1891 wyno-
sić cała dotacja państwowego funduszu meljo-
racyjnego 13.250.000 zł., mianowicie w latach 1885
do 1891 siedem rat po 500.000 zł. i w latach
1902 do 1904 trzynaście rat po 750.000 zł.

Na podstawie zatwierdzonych już przez ra-
dę państwa preliminarzy tego funduszu zaan-
gażowano po koniec roku 1894 z powyższej dotacji
sumę 8.810.532 zł., nie wliczając w to pożyczek
i kosztów utrzymania oddziału leśno-techniczne-
go dla zabudowy potoków górskich, z której
to sumy stosownie do potrzeby i uchwalonych
przez sejm projektów do ustaw, przypada Gali-
cji w udziale 2.402.199 zł., czyli 28,95% sumy
do końca r. 1894 zaangażowanej.

Stosownie do uchwalonego w lutym 1894
r. programu regulacji wód i melioracji w całym
kraju, uchwalili też sejm w styczniu i lutym
b. r. pięć projektów ustaw, które mają na celu
nie tylko utrzymanie oddziału leśno-techniczne-
go dla zabudowy potoków górskich, z której
to sumy stosownie do potrzeby i uchwalonych
przez sejm projektów do ustaw, przypada Gali-
cji w udziale 2.402.199 zł., czyli 28,95% sumy
do końca r. 1894 zaangażowanej.

Stosownie do uchwalonego w lutym 1894
r. programu regulacji wód i melioracji w całym
kraju, uchwalili też sejm w styczniu i lutym
b. r. pięć projektów ustaw, które mają na celu
nie tylko utrzymanie oddziału leśno-techniczne-
go dla zabudowy potoków górskich, z której
to sumy stosownie do potrzeby i uchwalonych
przez sejm projektów do ustaw, przypada Gali-
cji w udziale 2.402.199 zł., czyli 28,95% sumy
do końca r. 1894 zaangażowanej.

ZAKŁETE USTA.

NOVELA

IZYDOR

IZYDORA KUNCZEWICZA.

(Ciąg dalszy.)

Skutkiem tego postanowienia, budowa za-
częła się rzeczywiście posuwać w szybkim tem-
pie, lecz co do wizji, to jakoby nie stały się one
realnymi. Gdy przyszedł dzień jeden pozostał w do-
mu, tracił humor, był niezadowolony i czuł, że
ma formalnie brakowało owych dysput z panną
Anielą.

— Przecież to dziwne, jak polubiłem to dzie-
wozynie! — mówił sam do siebie i nazajutrz był
znowu w Nowej Wólce.

Naturalnie, że plotki z tego powodu wzma-
gały się z każdym dniem, a do rozpowszechnia-
nia ich przyczyniali się jeszcze niemało sami
państwo Gromaniawscy, którzy badani przez
znajomych, niczemu nie zaprzeczali, owzem, pół-
słówkami, niedomówieniami dawali posnać, że
plotki te nie są zupełnie bezpodstawne. Marzył
oni o tem dawno, ażeby wydać Anielkę za czło-
wieka, któryby, będąc sam zamożny, nie oglądał
się na posag. W Przekim zaś, widzieli właśnie
takiego człowieka. Robili też ze swojej strony
co mogli, ażeby marzenia ich zostały pomyślnym
uwieńczone rezultatem, tembardziej, że lada
dzień spodziewać się musieli majątkowej katas-
trofy.

Pomimo tego wszystkiego, kto wie, jaki obrót
była wzięta sprawa, gdyby nie osobiste zabiegi
panny Anieli. Trzeba wszakże przypaść, że ona
nie czyniła nic z jakiegokolwiek wyroczowania.
Wychowana na wai, była wykształcona ponad zwy-

żają ogółem zasilków z państwowego funduszu mel-
joracyjnego 243.280 zł.

Tymczasem z przedłożonego radzie państwa
preliminarza funduszu melioracyjnego na rok
1895 okazuje się, że na 17 nowych przedsię-
wzięciach melioracyjnych, subwencjonowanych z
tego funduszu sumą 325.260 zł., przypada na
Galię tylko jedno uchwalone przez sejm w r.
1894 przedsięwzięcie obwałowania lewego brze-
gu Dunajca z udziałem 42.000 zł. w tej nowo
zaangażowanej sumie (325.260 zł.), natomiast zaś
wszystkie wyż wymienione przedsięwzięcia w
liczbie pięciu zostały w zupełności pominięte.

Ponieważ rzeczony preliminarz przedłożony
został na mocy najwyższego postanowienia z d.
31. stycznia r. b, zatem zdawało się wydziało-
wi krajowemu możliwym przypuszczenie, że
uchwalone później przez nasz sejm projekty
ustaw, znajdując uwzględnienie w dodatkowym pre-
liminarzu. Gdy jednak w dziale B. tego preli-
minarza zamieszczono zasiłki dla dwóch nowych
przedsięwzięciach melioracyjnych (w Salzburgu i
Austrii górnej), które na dniu 31. stycznia r. b.
przez obojętne sejmy krajowe nie były jeszcze
uchwalone zachodzi uzasadniona obawa, że w
ministerstwie rolnictwa jest tendencja zupełnego
wykluczenia naszego kraju w przyszłości od
udziału w państwowym funduszu melioracyjnym.

Z uwagi, że ewentualność powyższa stałaby
w rażącej sprzeczności z postanowieniem §. 3.
państwowego ustawy melioracyjnej z 30. czerwca
1884 roku, które zastrzega równomierne uwzględ-
nianie i popieranie melioracji we wszystkich
krajach koronnych, a kraj nasz, przechodzący
obecnie przesilenie rolnicze, właśnie na tem polu
wydatnej pomocy potrzebuje, jak to na ostatniej
sejmu powszechnie i z całym naciskiem
zaznaczono, wydział krajowy widział się znie-
wolony wnieść do pp. prezesa Koła polskiego
Zaleskiego i ministra Jaworskiego memoriał,
w którym prosił o wyjednanie u p.
ministra rolnictwa wnieścia dodatkowego pre-
liminarza funduszu melioracyjnego, któryby
uwzględnił wszystkie uchwalone na ostatniej
sejmu projektów przedsięwzięcia. Przedsięwzię-
cia te wymagają wedle uchwalonych przez
sejm projektów ustaw na rok 1895 następują-
cych zasiłków: na uzupełnienie regulacji Kisieli-
ny 1.136 zł., na uzupełnienie regulacji Łęgu
13.533 zł. 33 ct., na osuszenie bagien Stojano-
wskich 9000 zł., na regulację Przegnojówki
8400 zł., na regulację Gniłej Lipy 14.828 zł.
57 ct. — razem 56.897 zł. 90 ct.

Dla motywowania swej prośby przystąpił
wydział krajowy w memoriale następujące
uwagi:

Z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł.;
regulację Przegnojówki 25.200 zł.; regulację
Gniłej Lipy 103.800 zł., razem 243.280 zł. —
tak, iż po zapewnieniu zasiłków państwowych
na tych sześć przedsięwzięciach, należących do
Galię, jeszcze okragła suma jednego miliona
na przygotowanie się projekty regulacji Pełtów,

z wykazanej w wstępie całkowitej dotacji
państwowego funduszu melioracyjnego 13.250.000
zł., zaangażowana została suma 8.810.532 zł.,
zostaje zatem z końcem 1894 r. 4.939.468 zł.,
które przy uwzględnieniu kosztów utrzymania
oddziału leśno-technicznego nieco się obniża.

Przyjmując za podstawę rozdziału funduszu
melioracyjnego obok potrzeby, która w Galię
jest największą, obszar kraju i jego ludność t. j.
26 do 27% tej części monarchii, przypadający
dla Galię z powyższej dyspozycyjnej reszty
kwota około 1.300.000 zł. Ta suma pokryje za-
tem nie tylko zasiłki dla uwzględnionych już
przedsięwzięciach obwałowania lewego brzegu Du-
najca w kwocie 42.000 zł., lecz także wszystkie
zasiłki państwowe na uchwalone w roku bie-
żącym przedsięwzięcia mianowicie na: regula-
cję Kisieli 55.680 zł.; regulację Łęgu 40.600
zł.; osuszenie bagien Stojanowskich 18.000 zł

skiego do ks. Adama Sapiehy najpełniej się solidaryzuję.

Prosząc waz o zamieszczenie w N. Reformie tych kilku słów, łączę wyrazy braterskiego pozdrowienia.

Wasz zawsze wierny
Tadeusz Romanowicz.

We Lwowie, 30. kwietnia 1895.

Pius VI. o konstytucji 3. maja.

Na wieść o konstytucji 3. maja wystosował papież następujące pismo do króla Stanisława: „Pius VI. Papież. Najmilszy w Chrystusie Synu Nasz! zdrowie i błogosławieństwo apostolskie. — Doniósł Nam w liście swoim wielbny brat Ferdynand, arcybiskup kartagiński, nuncjusz nasz w W. K. M. o tem, co się stało na Sejmie dnia 3. miesiąca maja, i jakie na nim ogłoszone są prawa względem nowego urzędowania Rzeczypospolitej i Królestwa Polskiego, która konstytucja, po uchylonych dawniejszych zakonach, czyni nadzieję największą dla kraju polityczną; mianowicie z upoważnienia dostojństwa królewskiego, z przeznaczenia następcy tronu w osobie księcia s. państwa rzymskiego elektora saskiego, z ustanowieniem na dalsze czasy porządku sukcesji, oraz innych wyroków sejmowych, które się ściągają do zabezpieczenia mocy, powagi i spokojności publicznej. Trudno zaiste uwierzyć, z jaką radością przyjęta jest od Nas wiadomość i jak wielką stać czynimy sobie otuchę, że naród polski, naród od Nas tak mocno ulubiony, z tych tak znakomitych dobrze ułożonych rządów prawiastków wkrótce najokazałszy powołanie do szczęśliwości wzrost odbierze. Te radości Naszą pomnożyły dziwnie tenże nuncjusz Nasz, gdy mówiąc najprzód o W. K. M. doniósł w dokładnym sposobie, jak mądrość Twoja Królu! przedwidziała we wszystkim temu dziełu; jakie pochwały, jak wysoki zasług szacunek spływa na osobę Twoją; z tak pomyślnego skutku gdy przydał i to jeszcze, z jaką dobrocią w rozmowie swojej dzielił się z nim W. K. M. o ukontentowaniu Swoje i jak mu oświadczył przezwyciężenie Swoje, że My nad innych będziemy uczestnikami tej Jego Królewskiej radości. Zadałeś także od Nas przez niego, aby za błogosławieństwem Naszym apostolskim, początkom tym Waszym pomoc z niebios raczyła towarzyszyć. Jakoż My łączymy do wszystkich dzieł Waszych modły Nasze przed Bogiem, a darząc błogosławieństwem Naszym ojcowiskiem Majestatem W. K. M. i Rzeczypospolitą polską, błagamy Najwyższego o najpomyślniejsze dla Was powołanie. Wzruszamy też Tobie Synu w Chrystusie najmilszy, a spólnictwem radości Naszej z Twoją, tem więcej i znakomiciej one pomnażamy. Uważamy w tem, tak chwalebnie wykonanem dziele, Twoje Królu! starania i pracę, Twoją ku Ojczyźnie miłość i radę. Zastanawiamy się nad niemi z podziwieniem, a z niemi razem imię Twoje słodkim wspomnieniem pod niebiosa wynosimy. Do tych oświadczeń, które W. K. M. zasłany, nie możemy przemilczeć rzeczy najważniejszych, ani nie zaniedbać niemiernych dzieł Twoich, które My z szacunkiem i z wielką troskliwością na tych sejmowych obradach o religiję katolicką rzymską, której panowanie, jak było dawniej w Królestwie tem Waszem, udzielna uchwała potwierdziła ochlebiście. A jak przywołamy sobie na pamięć stan kwitający narodu waszego i obywateli stawy ojczyzny, idące wespół z wzrostem i rozkwitaniem religii prawowiernej i pobożności prawdziwej, tak obliczując sobie, że Najwyższa Opatrzność tem silniejszą wspiera Was będzie pomocą, im silniej odda do świętych Kościoła katolickiego przepisów przywiązuje się i stosować będziecie. Przeświadczeni, mądry Królu! o zagwarantowanej w sercu Twojem nocy i religii, nie tak zalecamy staraniu Twojemu całość praw duchownych i cokolwiek do Kościoła, oraz powagi stolicy apostolskiej przynależne, jako raczej błagamy Boga, aby ramieniem Swojem radę i przedsięwzięcia Twoje wszystkie dźwigał, aby skutkiem potężnym umocnił, a nowymi coraz pomyślniejszemi Twoją stać sławę, Twoją szczęśliwość więcej i więcej pomnażał i światłością blaskiem ozdabiał. Używaj i ciesz się W. K. M. o szczególniejszych zasług Swoich, które mi zdaje się, że sobie tę chlębę, że czas dobrze urządzonej i na okazalszym światło wysoce postawionej Polski od Ciebie i od królowania Twojego liczyć się oddać zacie. Pożostanie Nam tylko nieść prośby do Wszehmogącego Boga za zdrowie W. K. M. i za cnotę Jego Królewskich tymże darem boskim dla dobra powszechnego pomnożenie, a razem na dowód osobliwej naszej miłości ojcowiskiej dla W. K. M. i dla całego przasnego narodu polskiego w zupełności serca apostolskie powrócić błogosławieństwo. Dan w Rzymie u świętego Piotra, pod pieczęcią rybaka, d. 8. czerwca. r. 1791. Papieża naszego 17 roku.”

z tego asumpt do zarzutu, jakoby izba skrzywdziła Wiedeń.

N. fr. Presse wręcz nawet zarzuca panu Plenerowi, że zdradził interesy Wiednia. Oż przedewszystkiem z tego, że Wiedeń od niepamiętnych czasów żył się krzywdą prowincji, trudno wydukać, że taki stan jest normalnym i że ma na zawsze być utrwalonym. Miasta na prowincji coraz to większe ponoszą muszę ciężary, a kierunek agrarny i rzad i izby bynajmniej nie wróty im żadnych ulg w przyszłości. Dalej minister Plener, któremu najbardziej o interes Wiednia się rochodziło, z góry już zobowiązał się odszkodować Wiedeń w ten sposób, że da miastu znaczny udział w konsumcyjnym podatku rządowym. Cała różnica zatem w tem, że kiedy prowincje z wielką trudnością wywalczyły tylko mogą kompensaty, nawet za najoczywiste krzywdy, Wiedeń otrzymał takową, zanim jej jeszcze zażądał, i to w wypadku, gdzie idzie tylko o pozabawienie go dochodu, przeciw wszelkiej słuszności dotychczas pobieranego.

Przy § 104, dotyczącym rozdziału podatku od przedsiębiorstw kolejowych, toczy się znow mutatis mutandis ta sama dyskusja.

Jak wam już telegrafowałem, wniosło Koło onegdaj, na wniosek dra Rapaporta, bardzo energiczną interpelację w sprawie naruszenia przez rząd niemiecki konwencji weterynaryjnej, a interpelację Koła podpisał najpoważniejszy postowie z całej izby. Spodziewać się należy, że rząd, wobec nagłości sprawy, nie długo zwlekać będzie z odpowiedzią i że odpowiedź będzie pomyślną. W przeciwnym razie okazałoby się, że wszelkie obietnice rządu i wszelkie zastrzeżenia Koła przy głosowaniu za traktatami handlowymi, żadnej nie mają wartości.

Sprawa reformy wyborczej zaalarmowała dziś znow całą izbę. Trudno w istocie brać jeszcze tę robotę na serio, skoro na posiedzeniu komisji wyborczej nie można zebrać kompletu, bo z 36 członków jawi się tylko 22! To już nie opieszalność, ale wyraźny zamiar, przyczem nie zawadzi skonstruować, że z samej lewicy brakuje siedmiu członków. Na interpelacje posłów Romaszki i Brzozda tak przewodniczący subkomitetu odpowiedź tak trwoliwa i zawarunkowana, że trudno z niej wróżyć pracy subkomitetu jakiegokolwiek powodzenie. „Sądzę — rzekł — że wolno mi podać do wiadomości, że rozprawa w subkomitecie dość daleko postąpiła i że subkomitet w czasie niezbyt odległym będzie w możności przedłożenia komisji swego elaboratu”. A potem dodał, że, gdyby nie obawiał się przewleczenia przez nieprzewidywane wypadki, powiedziałby nawet, że sprawozdanie subkomitetu pojawi się „w krótkim czasie”. Z tego okazuje się, że wszelkie pogłoski o ukonczeniu prac subkomitetu służą jako tylko do uspokojenia opinii i przedłużenia żywota koalicyi. Do tego samego celu dąży obecnie także rozprawka dyskusja podatkowa. Pan Chłumetki jest energicznym prezydentem i umie, jeżeli chce, każdą dyskusję skrócić; dziś jednak wobec niepewności sytuacji długi dyskusja podatkowa bardzo koalicyi jest na rękę. Później zostanie już czas tylko na budżet i do jesienn „ist die Kats gerettet”. Obawiam się tylko, że kosztą tej zabawy koalicyjnej zapłaci Galicja, a to przez to, że przyrzeczona rewizja katastrof gruntowych pójdzie w odwłokę a później upadnie wraz z rządem izby.

Adm.

Z caratu.

W korespondencji z Zytomierza znalazł *Halycanyn* najnowszą narodowość, donosząc bowiem o przyjeździe trupy artystów do tego miasta, pisze, iż była to trupa *russko-matorusskich* aktorów! O podobnym dziwoługu jeszcześmy — co prawda — nie słyszeli.

Ala i dalszy ciąg tej korespondencji, notabene pisanej czysto po rosyjsku, z zstępując na uwagę, gdyż autor jej, niejaki P. Osiński, a, chce przyjąć na siebie rolę ajenta emigracyjnego dla naszych włościan, pragnących emigrować do Rosji i zaprasza ich, aby ci, którzy mają coś gotówki, przyjeżdżali do niego do Zytomierza, ma bowiem dla nich na oku majątek, na którym może się pomieścić 10 do 20 rodzin.

Księża nie cieszą się łaską korespondenta, gdyż jego zdaniem, oni i pastory podrywają powagę prawostawia i cerkwi. Przy pomocy swoich kolonistów, sprytnym mędrkowaniem, pod pokrywka funkcji, religijnych wywalczyli sobie takie prawa, o jakich tylko jeden żył śnić może. Bez ceremonii odwiedzając swoich parafian zachodzą do domów prawosławnych, gdzie starają się przekonać ludzi *russkich*, że ich kochają, wkręcając czego w dni świateczne, a nawet w dzień Wielkiej nocy kościoły powiatowe były przepełnione prawosławnymi (czytaj: unitami. Red.). Prawosławni (?) w znacznej liczbie odwiedzają kościoły i otrzymują od księży i organistów tak zwane „opłatki”, które trzymają u siebie w domu pod obrazami.

Obok języka niemieckiego znajdujemy i język polski, którego niewiadomo dla czego używają teraz nie tylko katolicy, ale niestety i niektórzy Rosjanie, czego za nieboszczaka Jankowskiego — b. gubernatora — nie było, a, czasem, tak w interesie narodowym, jak państwowym, za jakiegokolwiek cenę temu zapobiedz.

Nie ma co mówić — *Halycanyn* ten ruskounicki (?) dziennik, przeszedł już zupełnie na wiarę carsko-prawosławną.

Niejak pan S. Karnizow, oglądając wystawę drukarską w Petersburgu, zauważył na niej sazę z napisem „Litewska kontrafakcja” i opowiada w *Nowom Wremieni*, co to takiego. Są to książki litewskie, wydawane zagranicą, lecz posiadające wygląd, jakoby były drukowane w Rosji. Jako miejsce wydania oznaczone jest Wilno lub Petersburg, nie brakuje nawet zwykłej uwagi: *dasuoleniu cenzury* itd. Pan Karnizow zastanawia się nad tym „smutnym” faktem i dochodzi do rezultatu, że „przynajmniej tego są rządy Murawjewa, który pragnął Litwinów odgraniczyć od Polaków i zabronił książek litewskich drukować łacińskimi literami”. Rozpoczęto je drukować *grauddank*, naród jednak takich książek czytać nie chciał i zaczął sobie drogą kontrabandy sprowadzać książki z zagranicy, drukowane alfabetem łacińskim, gdyż „litery

łacińskie identyfikuje Litwin z wiarą katolicką”. Radzi w końcu p. Karnizow, aby zaprzestano drukowania książek litewskich rosyjskimi literami, gdyż to do niczego nie prowadzi, a, powtóre, „rosyjska akademia nauk, wydając książki litewskie, drukuje je łacińskimi literami. uznając słusznie, że *grauddank* jest dla języka litewskiego niedopowiedzią”.

Administracja nie powinna się męsząc w takie rzeczy, gdyż „uporem swoim szkodzi sprawie rosyjskiej, tem więcej, iż dokładnie wie o tem, że rosyjskie pismo w książce do nabożeństwa znaczy dla Litwina tyle co prawosławie. Książki, drukowane łacińskimi literami policja odbiera przemocą i pali, ale to tylko przyczynia się do tem większego na nie popytu”. Głos to sprawie dliwy i powinienby być przez rząd wysłuchany.

KRONIKA.

Pamiętajmy o fundacji imienia Tadeusza Kościuszki.

Dziękuję lwowski. Piątek 3. maja.

104ta rocznica konstytucji 3. maja.

O godz. 6. rano uroczyste zebranie na kopcu unji lubelskiej.

O godz. 10. rano uroczyste nabożeństwo dziękczynne w kościele archikatedralnym.

O godz. 11. rano solenne nabożeństwo w kościele 00. Dominikańców.

O godz. 5 1/2. popoł. koncert muzyki wojskowej 30. pp. przed gmachem jeneralskiej komendy.

O godz. 6. wieczorem zabawa ludowa u podnóża kopca unji lubelskiej.

O godz. 8. wiecz. w sali „Sokoła” uroczysty wieczór.

Kalendarz. Piątek (3): Znalazienie św. Krzyża.

Wschód słońca o godzinie 4. minut 45, zachód o godzinie 7. minut 9.

W sto czwartą rocznicę wiosepomnej Konstytucji trzeciego maja, odbędzie się we Lwowie w kościele Archikatedralnym dnia 3. maja 1896 o godzinie 10 rano, uroczyste nabożeństwo dziękczynne, podczas którego śpiewać będzie chór towarzystwa „Echo”.

Równocześnie staraniem młodzieży polskiej odbędzie się w tym dniu 3. maja — jak co roku — uroczyste zebranie na kopcu unji lubelskiej o godzinie 6. rano, następnie o godzinie 11. solenne nabożeństwo w kościele 00. Dominikańców, wieczorem zaś o godzinie 6. zabawa ludowa u podnóża kopca unji lubelskiej.

Wieczorem odbędzie się w sali towarzystwa gimnastycznego „Sokół” wieczór uroczysty pod artystycznym kierownictwem p. Erazma Ostrowskiego, z następującym programem: „Cześć polskiej ziemi”, „Cześć Kościuszkowski”, „Trzeci Maja”, odśpiewa chór towarzystwa „Echo”. Przemówienie dr. Antoni Dzięgielewicz. Chopin — Liszt: „Życzenie”. Chopin: „Mazurek”, odegra p. Wanda Lickendorf. Gall: „Tęsknota”, Moniuszko: „Polna różyczka”, odśpiewa p. Joanna Myczkowska. Baliński: „Pod kołosem”, Zygmunt: „Z teki Litwina”. W stuletnią rocznicę trzeciego rozbioru Polski, wypowie dyrektor Stanisław Konopka. Komorowski: „Polonez”, odśpiewa p. Teodor Borkowski. Chopin Liszt: „Hulanka”, odegra p. Wanda Lickendorf. Hoffman: „Krakowiak Kościuski”, Jarecki: „Straż nad Wisłą”, odśpiewa chór towarzystwa „Echo”. Rozpoczęcie i zakończenie wieczór produkcja towarzystwa „Harmonia”.

Początek z naderzeniem godziny 8. wieczorem.

Awans majowy w armji. W strzelcach kapitanem I. kl.: Dalbo. Stan. 4. Kapitanami II. kl.: Worziszek Wacł. 13, Böh von Rostkron Ferd. 13. Porucznikami: Elsner Edw. 30 i Jakubowski Wiktor 22. Podporucznikami: Mnk Fryd 13 i Horlwy 30.

W kawalerji rotmistrzami I. kl.: Sroka Leop. d. 10, Schmidt Ant. 7, Romer Aleks. 1. Tangel Franc. 8, Baborsky O. 10, Hordyński Onufry 13, Lewicki Mik. 7, Ziętkiewicz Sew. 3, Patzoll Teodor 2, Mykuliak Zygm. 1.

Rotmistrzami II. kl.: Lasocki Józ. 1, Romer Tomasz 4, Karasek Franc. 11, Rudolf Fryd. 8, Gorajski Roman drag. 6.

Porucznikami: Rumerski Maurycy 4, Sienkiewicz Oskar 13, Wolkowicki Stan. 2, Fröhlich von Fölichthal Maks. 11, Okoński Wład. drag. 8, Blumencron Herman 4, Lazarini Kuno drag. 9, Spornovitz Gustaw 4, Stadler von Wolfersgill Henryk 7, Fotik Alojz 8, Berzevicy A. 2, Tustanowski Adam 4, Chmelarz Wac. 2, Fischer Rud. 4, Martin Fryd. 11, Peklar Józef 2, Ledebur Adolf 1, Marzani Guido 2, Siegl Hugo 11, Jaroszyński Stan. 7, Heidmann Rysz. 3, Orzechowski Oksza Wład. 6, Deeken Gustaw 2.

Podporucznikami w kawalerji: Kurnmayer drag. 10, Lerch Bruno 13, Orsch Paweł 1, Thinalg Lehel 17, Cooroth Ernest 1, Windisch-Graetz Otto 1.

Przenta. Namiestnictwo nadało opróżnione grecko-katolickie probostwo *regiae collationis* w Baney księdz Mironowi Czertulnickiewiczowi, grecko-katolickiemu administratorowi w Dolinach.

Do Towarzystwa czelnikarzy polskich przystąpił p. Feliks Czerniński i Marjan Kęplisz jako członkowie wspierający.

Kapela wojskowa 30. pp. przegrywać będzie dziś w piątek, przed komendą korpusu na placu Bernardyńskim. Początek produkcji o godz. pół do 6. popołudniu.

Miesieczne posiedzenie naukowe Towarzystwa ludnoznawczego odbyło się w środę d. 1. bm. Prezes Towarzystwa prof. uniw. dr. Kalina powitał licznie zebranych gości i członków Towarzystwa, i udzielił następnie głosu p. Adolfowi Strzeleckiemu, który odczytał swą pracę „Z dziełw rodziny i małżeństwa”.

Prelegent zaznaczywszy trudności, na jakie natykał badania nad pierwotnym ustrojem rodziny wskutek bałamutnych i niepewnych wiadomości, na których opierał się muszę, skreślił zaprzetywania najwybitniejszych zwolenników teorii komunizmu pleciowego w czasach pierwotnych, przedewszystkiem Morgana i przeszedł następnie do faktów pojęcia w trwałych związkach zwierząt. Wykazał stanowczo istnienie monogamicznych związków u wyższych rodzajów małp, których ekonomiczne warunki życia odpowiadają zupełnie tymże warunkom życia człowieka pierwotnego.

Zdefiniowawszy małżeństwo jako trwały — chociaż niekonieczne dożywotni — związek mężczyzny z kobietą w celu wspólnego pożytku i wychowania

potomstwa, oświadczył się za monogamią, jako najdawniejszą i najpierwotniejszą formą małżeństwa. Kobieta pierwotna nie była niewolnicą, ale rozporządzała dowolnie swą osobą, a zresztą nie mogła stanowić przedmiotu handlu, bo jako taki nie miała jeszcze wartości dla sprzedającego, dopiero kobieta zamężna traciła swą wolność, strzeżoną była zastraszeniem. Zresztą stosunki ekonomiczne muszały człowieka pierwotnego, nie posiadającego żadnych narzędzi, nie znającego ognia, żywiącego się wyłącznie roślinami pokarmami, do pożytku w bardzo nielicznych grupach. Prelegent wystąpił przeciw teorii powstania systemu pokrewieństwa przez matki, wskutek nieznajomości pokrewieństwa dzieci z ojcem, i strześcił ostatecznie swe zapatrywania w ostatecznym wniosku, że miłość rodzicielska i wzajemne przywiązanie były najważniejszymi węzłami, łączącymi rodzinę pierwotną.

Zgromadzeni nagrodzili gruntowną i interesującą pracę prelegenta oklaskami. W dyskusji, która się nad odczytem wywiązała, zabierali głos pp.: Baranowski, Rawita-Gawroński i prelegent.

Lwowski ochotniczy Towarzystwo ratunkowe ogłosiło sprawozdanie za miesiąc kwiecień rb.: Towarzystwo udzieliło pomocy 163, w dzień rany 120, w nocy 43. — Nagłe zastąpienia 61, uszkodzenia cielskie 80, samobójstwa 6, przypadki obłąkania —, przewiezienie 39, a to: do szpitala 33, do mieszkania 3, do stacji ratunkowej 3. — Dotkniętych zostało: mężczyzn 74, kobiet 60, dzieci 14. Pasyżów było alarm 13. — Służbę pełniło w tym miesiącu członków ochotników medyków 50. Stanowisko pierwszej pomocy urządzono 8 razy. Liczba członków towarzystwa: członków czynnych 12, członków wspierających 420.

Rozprawa o morderstwie przeciw lokajowi Strzeleckiemu, który zamordował służącą przy ul. Podlewskiego we Lwowie, odbędzie się 24. bm. przed trybunałem sędziów przysięgłych.

Obchody narodowe. Z Sokoła donoszą nam: Dnia 5. bm. urządził tam „Sokół” uroczysty obchód ku uczczeniu 104 rocznicy nadania „Konstytucji Trzeciego Maja”. O godz. 10 odbędzie się nabożeństwo w kościele 00. Bernardynów, a wieczorem koncert z odczytem i wieczornicą. Zamierzonym jest także uroczysty pochód do kościoła.

W piątek, dnia 3. maja rb. odbędzie się w Kolomyi staraniem czyteln. im. Krzewskiego ze współudziałem pań: Adelman Majewskiej, Biskupskiej, Leisbachang i pp.: Sacka i Sidorowicza, w sali Kasy oszczędności w Kolomyi wieczorek ku uczczeniu rocznicy Konstytucji Trzeciego Maja 1791. Początek o godzinie 7 1/2, wieczorem.

Szanowna Redakcjo!

Zechce może Szanowna Redakcja zwrócić w *Dienniku* uwagę Polaków, przybywających do Wiednia, na operetkę Rehberga, pod tytułem: „Die Lachtaube”, która obecnie z wielkimi powodzeniem grywana bywa w teatrze Karla. Tekst jej, jako też i sposób wyrażania się, obrażają bezwarunkowo narodowość polską.

Wchodzą tu naprzykład na scenę „wojewoda Ostrogski”, który przedstawionym jest, jako stary niedołęga, zalecający się do żony szynkara, następnie dworak jego „Wasylko”, który wykrada swemu panu drobne pieniądze i chustkę z kieszeni, a przytem bezustannie w sposób służalczy i nikczemny liże jego ręce i nogi.

Jeden z aktorów naprzykład wyraża się, że: „die polnische Gräfin braucht nur kokettieren und von Zeit zu Zeit sich die Hände abwuscheln” etc. etc. W ogóle z całego tonu, w jakim napisana jest ta operetka, widać, że to umyślny szowinistyczny paszkwil, aby nas ośmieszyć!

Diwne zaiste, aby we Wiedniu, gdzie jest przecież tylu Polaków, wyseko postawionych i wpływowych, mogła być cierpiąca podobna szuka! Mamy tu być pochytem drzewem, po którym głupe szwabskie kozy skaczą!

Niech więc Polacy, przybywający do Wiednia z daleka omijają tę starą rudę na Praterstrasse, która nosi szumny tytuł: „K. u. k. priv. Karls-therater”!

Mowa o roku 1848 przedmiotem rozprawy karnej. Dzienniki wiedeńskie donoszą: Przy sposobności obchodu marcowego omawiał przewodca robotniczy Leopold Winiarski na jednym ze zgromadzeń ludowych wypadki r. 1848. Wrócił tego usiłował scharakteryzować działalność ówczesną arcyksięcia Albrechta i Maksymiljana w sposób taki, że obecnie stał przed wiedeńskim trybunałem orzekającym pod zarzutem popełnienia zbrodni obrzydliwej ofensy domniemanej. Oskarżony w obronie swojej twierdził, iż nie więcej nie powiedział nad to, co zawarte jest w rozmaitych dziełach historycznych, tak np. w Reschauera książce o r. 1848, że przeto przyznał jedynie fakta historyczne. Trybunał jednak był innego zapatrywania. Co do oskarżenia za następę mowy, dotyczące arcyks. Albrechta, uwolnił Winiarskiego, natomiast co do reszty uznał go winnym i skazał na cztery miesiące ciężkiego więzienia. Obrona Winiarskiego zgłosił zażalenie nieważności.

Czwarty wymiar. W jednym z domów przy ulicy Marszałkowskiej w Warszawie, zdarzył się dnia 29. z. m. oś, co zdaje się potwierdzać istnienie czwartego wymiaru w naturze. Około godziny 8. wieczorem, gdy mieszkający lokalu nr. 5 tej posesji opuścili dom, pozostawili służbę, rozległo się dzwonięcie u drzwi wchodowych. Lokaj pobiegł otworzyć, przyczem okazało się, iż u drzwi nie ma nikogo. Po chwili dzwonięcie rozległo się ponownie, przyczem u drzwi znowu nie zastano nikogo. Gdy dzwonięcie tak powtórzało się co kilka minut, rozrytowana służba postanowiła urządzić obławę na figlarza, który niewzruszenie żartami ją niepokoił. W tym celu lokaj tylnymi schodami zbiegł na dół i stanął u wejścia do schodów frontowych, którzy bezwarunkowo zbiegać musiał dzwoniący. Dzwonek rozległ się po raz niewiadomo już który, przyczemnosa pod drzwiami kucharska i młodsza w łódz obawili wypadły do sieni, gdzie... zarówno jak przy wyjściu nie znaleźli nikogo. Takie alarmowanie służby trwało okragłą godzinę, poczem ustało, w zamian zaś w pokoju stołowym rozpoczęła się kanonada. Co chwila spadały na podłogę sprząty i kawałki muru, wielkości orzecha laskowego, aż do włoskiego. Było to po prostu systematyczne rzucaenie niewiadomo skąd i w kogo grudkami gruzu, które nie ustało nawet po powrocie państwa R. z teatru Kanonada taka trwała do godziny 1. w nocy w obecności adwokatów pp. L. R. i B. R., ich żon, dzieci, chemika p. M. S., p. F. B., całej służby i w pełnem oświetleniu pokoju, przyczem żadna grudka nie uderzyła nikogo, nie nie zostało uszkodzone, przy najbardziej zaś wyjątkowo nważne wszystkich, przy najstraszniejszej rewizji każdego kąta nie zadano zauważyć, skądby polski te pochodziły mogły. Zebrane razem po ustaniu kanonady grudki

wapna, (których dwie złożono nam w redakcji) Samobójce przedstawiały kupę, ważącą blisko sześć funtów, tote sta Dodać należy, iż pokój, w którym odbywało się to pomnikarzenie, nie szczelnie obity papierem, który wlewo człowiek żadnem miejscu nie wskazuje uszkodzenia, iżby ten żyjący pod niego ktoś czerpał gruz, jakim raziły obecnych. Bójkami i Przypuszczając, iż niewytłumaczalne figle „ktosia” Kradzieżi powtórzą się, państwo R. postanowili stanowczo i to sposób w jak najprędzej opuścić lokaj, goszczący oprócz nich, ochronion i... czwartym wymiar. — Nota bene całą powyższą wiadomość podajemy na wiarę pism warszawskich, z któ-ów. Oto rzech ją czerpiemy.

Pożar Dubna. Z Petersburga telegrafują: Po-Pani Kaz łowa Dubna na Wołyniu spłonęła. Szerzeniu się po-iecz. w ko żaru sprzął brak straży i środków do gaszenia. z kwotą 1. Położenie ludności, pozabawionej dachu, jest jak naj- Lei Zindl plakałże.

Trupa polska w Petersburgu. Dnia 29. z. m. et. odbyło się pierwsze przedstawienie trupy polskiej Pan Iz w Petersburgu. Przedstawień zapowiadano zaledwiec. 11 pp. kilka.

Wulkan Collma w Guadaluajarra (Meksyk) wy- kradzieżi buchł w tych dniach, wyrzucając wielkie ilości lawy poszkodowa i popiołu. Mieszkający doliny opuścili ją.

Fatezera banknotów, niejakiego Mendla Hor- niem umkn warda, odkryta i uwięziona w Londynie tamtejsza po- było polic licy. W mieszkaniu jego znaleziono mnóstwo dosko- Złodziei, nale przyrządzonych płyt do fabrykacji banknotów właścicieli francuskich, niemieckich i amerykańskich, francuskich Lwowa, s obligacji kolejowych i marek pocztowych rozmaitych czoem, s państw europejskich. Policja angielska przywiązuje pilarsen, za do tego polowni wielką wagę.

Mord. Onegdaj w nocy w Pradze przy ul. Cy-oty, jakkol- gańskiej zamordował szewc Franciszek C... i inne wa swoją żonę za pomocą małej motyki, 12-letniej zaś dcoenie lio czoem zadał tem samem narzędziem niebezpieczne tak przed rany. Następnie uciekł i zamknął mieszkanie. Zbro- W sprawni dnozy czyn odkryto dopiero onegdaj o godz. 5. wie- polu. Prow czoem. Dziwaczna, która jeszcze żyła i nie strawa- nego urz ciła przytomności, wskazała ojca, jako sprawcę mor- wają inni, derstwa. Dziecko przewieziono do szpitala, które jednak po w dnak umarko. Morderca, którego już aresztowano, wienia ich dze ogłosił.

Podpalenie. W Marmarosze-Szigeth i okolicy nie urzędu- zdarzyło się kilka wypadków podpalenia. W samem się czas mieście zgorszył skutkiem tego dwa domy. Sprawa, niepawny dotąd pomimo porużaniwa nie został wykryty.

W Bruck nad Murzem spłonęła fabryka wyrobnstwa Łyczyni drzewnych Frauenedera także skutkiem podpa- zgłosił s zgubił 18.

D. r. honorowy jedyny w swoim rodzaju. rami, że to W mieścieczku Bukowsku w sanockiem, przy sposo- datkowem bności zaślubin córki tamtejszego rabina-udotwórcy m fackie. S zamieszkał w tem mieścieku żydzi, odwarwali swe-awra. Are mu rabinowi — jak donosi *Gazeta sanocka* — jakożegnł w k dar honorowy... cię! i to... trefne w dodatku.

Nowe łażenki „Kaiserbad” w Karlsbadzie po-ko 40 zł. łmiejszanych święcone zostaną uroczyste w niedzielę 5. bm.

Rezerwar w Bousey. Departamentowy inż- w zasuspem nier Denar podał pewnemu sprawozdawcy następującymi odstaw szczegóły o zbiorniku wód w Bousey. Do zasilenia junkt pod kanał wachodniego trzeba było dziennie 40 — 50 ty- datkowem sięcy metrów kubicznych wody. Oczywiście, o dopro- wadzeniu takiej olbrzymiej masy wody z Mozeli nie mogło być mowy, utworzone więc sztuczne jezioro, emowej z napełnianie w porze deszczowej. Kotlina pod Bousey, nowo st doskonałe nadawała się do tego celu. Otoczywszy jązapośredni tamą, uzyskano zbiornik, obejmujący 128 hektarówwój najdal przestrzeni. Zapelniano właśnie rezerwar wodą, w, które r brako jeszcze tylko 100 000 metrów kubicznych — w i stępłom gdy nastąpiła katastrofa. Należy powspłewać, czyraz z dwor- wał zostanie odbudowany, bo gdyby nawet wytray- z tych małość jego najmniejszej nie podlegała wątpliwości, raz z losar ludność okoliczna stanowczo sprzeciwić się będzie. Loay od

Zmiana mundurów w armji włoskiej. Piechota tymże po- włoska otrzymała nowy mundur podobny do muu-muż samei duru strzelców alpejskich, a mianowicie zamiastna 1895 r. kaska kapeluszy pilśniowy z piórem kruczym, zamiastłymność pr butów z kamazami buty sznurowane, amunią w Czwart sześciu małych patronatachaz z przodu a dwóchtnego obci z tyłu u pasa. Nowy uniform dziarsko wygląda. w pol. I Onegdaj wśród ogromnego zgiełgowiska, przed pałacemlacha Volku królewskim w Rzymie, kompanja w nowym mun- durze zaclagnęła warty

Maszynami do pisania zaczyna się już pości- Zapiski giwad i głowy koronowane. I tak księżna York po- adar serc świętą nienaloz czasu na ten cel, król duńskiokazał F Chrystjan „pisać” już wcale dobrze, prześcisnęłarsięgiedni jednak wszystkich księżnicza walijska Maud, której króńieńskie takie „pisanie” żadnych już nie sprawia trudności. wtyrwał e

Ze wszystkich stanowisk, do których objeżdżał początku nie pretendowały dotąd kobiety, było jedno przynaj-ówniej pro mniej wolnem — a to dorozkarsza. W Londynie, wmiennych, i znalazła się jednak młoda i piękna nauczycielkaopodparstw muzyki, która postanowiła zostać dorozkarszem. ińska, a Zapytana, czy nie obawia się niedelikatności do stro-rajowego, y ny pasażerów, odpowiedziała: „Jako nauczycielka. Naboże muzyki słyszałam częste obelgi. Jako dorozkarska. 4. bm. i jestem ubrojeną... w lat!”

Leczba dni roboczych w roku jest różnawiekiego, i w rozmaitych państwach. I tak Rosjanie pracują Składki 267 dni, Anglisy 278, Hiszpanie 290, Austriacy 295, Włosi 288, Bawarczy i Belgicy 300, nadeadło w i Francuzi i Saas 302, Szwajcarzy, Duńczy i Nor-10. kwietnia, węgrycy 303, Prusacy 305, Holenderzy i Amery-Dr. Wurst Ac w Białej 5 zł

Cholera w Rosji nie ustaje. Według ostatniego biuletynu zachorowało po dzień 30. kwietnia rb. na Wołyniu od 17. marca do 7. kwietnia zachorowało 121, umarło 36, na Podolu od 24. marca do 13. myłn uraż kwietnia zachorowało 22, umarło 13.

Osobliwa zbiegłość z pod sztandaru popę- godzinie 7 nali trzej żołnierze armji hiszpańskiej, z pułku pie- choty, stojącego załoga w Pawia. Pragali oni nie- czenie należąc do wyprawy na Kuba, a że los ich w wyborze pominał, smówili się więc, sakradli się, p- potajemnie na statku „Ciudad de Cadix”, gdzie ich mór z u dopiero wysłano. W owej chwili statek znajdował A której zn- się

